

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemam za avstro-ugarske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl. za četr leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 18 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četr leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemam za četr leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani in Franc Kolmanovej hiši št. 3 "gledališka stolba". Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v "Narodnej tiskarni" v Kolmanovej hiši.

Vabilo na naročbo.

S koncem tega meseca se začne naročevanje na zadnje četrletje. Gg. naročnike prosimo, da naročnino o pravem času ponové, ako hoté list dobivati redno v roke, ker "Slov. Narod" sedaj pošiljamo samo onim, ki naprej plačajo naročnino.

"Slovenski Narod" velja:

Za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za četr leta . . . . . 3 gld. 30 kr.

Za en mesec . . . . . 1 " 10 "

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četr leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za četr leta . . . . . 4 gld. — kr.

Za en mesec . . . . . 1 " 40 "

Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer:

Za Ljubljano za četr leta 2 gld. 50 kr.

Po pošti prejemam " 3 " — "

Spet Medvodska stvar.

Tukajšnja uradna "Laibacher Ztg." od vtorika prinaša vladni dementi, da "Slovenski Narod" nij prav poročal, ko je v številki 201. pripovedoval, da je bila zarad št. Lampertske šole proti Vestenecku "disciplinarna preiskava", temuč, da "je pač komisijonalno konstatiralo se, kako daleč imajo otroci v šolo, da se more eventualno od kompetentnega oblastva kaka sprememb v šolskih odkazih z ozirom na razdaljavo uvesti." — Tedaj uradni list konstatira, da preiskava je bila res, samo, da ne "disciplinarna". Mi bi lehko stvar št. Lampertske šole in pritožbe kmetov in Vesteneckove korake razložili. Ali naj bode! Naj veljá, da

sмо mi krivo podučeni bili, damo se popraviti. V stvari, da smo prav poročali, formalno naslov nij bil birokratično pravilen. Dobro!

Ali pri tej priliki, sprejemajoč vladni poravek o čisto nevažnej stvari, tikajoče se jedinega Vestenecka, moramo pa slavnaj "Lainbacherici" prav resno opomniti, da naš pregovor pravi, da Bog je sam sebi najprej brado ustvaril. Kedaj bode "Laibacher Ztg." sama sebe dementirala? Kedaj svoje celo deželo psovajoče lažnivo poročilo o Medvodskej aferi preklicala? Kedaj?

Mi namreč opozorujemo vlado in njen list "Laibacher Ztg." na svoj denašnji dopis iz Medvod in pa na poročilo, katero je ob svojem času prinesla uradna "Laibacher Ztg.", katero lažnivo poročilo je bilo izvir vse dolge vrste perfidnih člankov v nemških listih. Tam se je v novinah psovalo na slovenske kmete, na narodno slovensko stranko, na kranjsko deželo. In ko se je precej po prvem razkadenji "vinskih duhov" od naše strani reklo, da vse nij takò, kakor dunajski listi poročajo, izgovarjali so se ti izrekoma: "saj je uradna "Laibacher Zeitung" takó poročala."

Če tedaj uradna "Laibacher Ztg." prišepa včeraj in popravlja to, kar smo mi pisali v številki 201 (denes pa uže pišemo 224.) nu, vse hvale vredna je ta uradna ljubezen do resnice. Samo da naj vladni list prispe začne z resnico in popravki; naj dobre izglede na sebi da, in nič ne škodi če malo pepela na grešno nemško glavo natrese, kajti laž "Laibacherice" v Medvodskej aferi so vse drugačno politično teške kot naša opomnja o preiskavi proti Vestenecku.

Še enkrat torej vladi in njenemu organu priporočamo berilo dopisa iz Medvod v denašnjem svojem listu, pa rabo kazanega proti nam resnicoljuba na sebi. Sicer ima pa stvar še drugo lice in mi je ne mislimo kar tako puščati. Za danes pa ne moremo še o vsem govoriti.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 29. septembra.

Druzega meseca bode cesar potoval v Šlezijo, ter pohodil Opavo, Moravsko Ostravico, Tešin in Belsko. Spremljeval bode baje cesarja trgovinski minister Kremer.

Poljski listi hvalijo energijo svojega rojaka ministra Dunajevskega, ki je hitro odstavil in prestavil intrigajočega Cherteka iz ministrske službe na Dunaji kar v Prago. — Dunajevski je tako ravnal, kakor je prej Lasser. — Saj pač drugi ministri povsod pusté, da uradniki zoper zdanjo vlado konspirirajo.

Dalmatinski namestnik general Rodić je nastopil svoj odpust ter bode pohodil Italijo, Nemčijo in Ogersko.

Peštanski list piše: Hrvatski ban bode v kratkem prepotoval Hrvatsko, Slavonijo in Vojno Krajino. Z mesecem marcem 1881 se namreč razide zdanji hrvatski sabor, zato bode ban deželo prehodil, da bode poizvedel o prihodnjih volitvah. Krajino bode pohodil zato, ker se bode ta res kmalu pridružila Hrvatskej materi zemlji. Sicer se pa bode s prva stvoril na pol civilen, na pol vojašk provizorij, ter imenoval se kraljev komisar, ki bode združenje pripravil. Okraji, ki se bodo Hrvatskej vtesili, so Brodski, Gradiškanski, Banski, Slušinski, Otočanski in Ličanski polk. Krajina broji okolo 600.000 duš, ki bodo volili 35 poslancev. Od teh je 20 do 25 pravoslavnih, tako, da bodo z zdanjimi pravoslavnimi v hr-

Listek.

Ivan Krilov, ruski basnar.

(Spisal po Polevem Ivan Steklasa.)

(Dalje.)

Še le koncem l. 1806 stopi Ivan Andrejevič iz novič*) na literarno polje: on se prijavi J. J. Dmitrijevu, ter mu prinese svoje prve tri basne, deloma prevedene, deloma pa predelane iz Lafontena. Le te basne so bile: Dob in trst. Zbirčna nevesta. Starec in troje mladih.**) Dmitrij, ki se je bil v tem času skoraj izključljivo posvetil tej vrsti poezije ter se uže proslavil s svojimi prevodi francoskih

*) Njegovi životopisci trdijo, da je v Rigi napisal znamenito ostroumno komedijo "Pirog" (pašteta).

**) Pripoveduje se, da je Krilov naumil uže l. 1781 prevesti Lafontenove basne, in mnogi poznavatelji njegovih sposobnosti so ga obodravali, da naj se posveti tej vrsti poezije . . . Ali njega je zanimalo gledališče ter se je zatorej lotil dramatike.

basen, nij mogel propustiti, da po vrednosti ne oceni te prve proizvode Krilove, v katerih se je pokazal pravi talent njegove pesniške nadarenosti. Dimitrij je ocenil te basne populoma brezstrastno . . . Z laskavim pismom so bile basne Krilova pripolane knezu Šalkovu ter tiskane v njegovem časopisu "Moskovskij Zritelj". Od tega časa je začela slava Krilova kot basnopisca hitro rasti, akopram je njegovo gmotno in društveno stanje ostalo še nekoliko časa dovelj neopredeljeno: . . . l. 1806, pravi on, da je živel v Petrogradi, in mi mislimo, da se morejo ravno na ta čas protezati besede, katero Krilov kasneje izusti Greču: z nekimi potepini sem bil pozvan k general-gubernatoru, ki nam je objavil, da smo pregnani iz stolice. To je pa tem bolj verjetno, ker je ravno tega leta poostren zakon proti hazardnim igram*) v Petrogradu in

v Moskvi. Sledenega l. 1807 se začne Krilov zopet z gledališčem baviti, ter je posnemajoč občno patriotično navdušenje tedanje literature, v katerej se je razširjevalo sovraštvo proti Francozom in drugim tujcem, napisal dve komediji: "Modnaja lavka" (štačuna) in "Urok dočkam" (nauk hčeram), a za tem čarobno opero "Iljabogatir".

Še le l. 1808 se je Krilov konečno obrnil k basni, ter se bavil s to vrstjo pesništva do svoje smrti. V tem letu je bilo natiskanih uže 17 novih basen Krilova v "Dramatičeskem Vestniku" — novem časopisu plodovitega dramaturga ruskega kneza Šahovskega. Ravno v tem letu stopi iznovič v službo, spočetka pri denarnem oddelu, a potem (početkom l. 1812) prestopi k javnej knjižnici. S takimi uspehi rasla je slava Krilova tako hitro, da jej se more komaj slediti. Dovoljno je, ako se tukaj spomeni, da je bil Krilov pri osnovanju "Besedi ljubitelej ruskago slova" eden največjih nasprotnikov Karamzinovih novotarij v ruskom

*) Glej Materjali dlja biogr. Krilova v VI. t. Sbornika statej, čitanih v ott. ruskago jezika i Slov. v Imp. Akad., Nauk str. 229.

vatskem saboru pravoslavni Srbi imeli v prihodnjem saboru večino.

Vnanje države.

Črnogorski vnanji minister Stanko Radonič je prišel v ponedeljek v Gruž, ter se udeležil posvetovanja z evropskimi admirali. Za slučaj, kadar se prične demonstracija z lajdi, se je evropska flota razdelila v tri oddelke. V prvem oddelku so angleške in italijanske ladije, v drugem avstrijske in francoske, v tretjem pa ruske in nemške. Ker je baje Turčija izjavila, da bode ona smatrala za „casus belli“, ako bi Črnogorci prestopili albansko mejo, zato pričakujejo admirali evropske flote novih instrukcij od svojih vlad, ako bi morebiti smeli vojakov izkratiti, ki bi pomagali Črnogorcem zoper združene turške vojake in Albance.

Najnovejši telegram preko Pariza poroča, da so operacije pred Ulcinjem odložene; upor Turčije in spremenjeno držanje Črno gora terjajo novih razprav velevlasti. — „Havas“ namreč poroča, da Črno gora terja materialne pomoči od flote. Anglija in Rusija sta zadovoljni dati Črnej gori to pomoč, a druge vlade menda ne.

Umor lorda Mounthmorisa na Irskem je prozval veliko razburjenje po Angleškem. „Times“ zahtevajo, naj vlada zdaj pokaže, da je močna. „Daily News“ pravijo, da se je socialno vprašanje na Irskem s tem umorom bitstveno spremenilo, vendar pa taki zločini ne smejo Angležev oslepiti, da bi ne videli slabega irskega zemljiškega sistema.

Dopisi.

Iz Medvod 24. septembra. [Izv. dop.] (Ali še ne bomo imeli miru?) Ker zavoljo izmišljenega in zlaganega napada na ljubljanske „liedertaflerje“ v Medvodah zlobni nemški listi še vedno obirajo poštano in miroljubno medvodsko občino ter psujejo ves slovenski narod in ker je ravno te dni velik dunajski list spet legal se „vom arrangeren Ueberfalle deutscher Sänger in Zwischenwässern“, in ker dalje v „Slovenskem Narodu“ beremo, da si razni Wawreczki in Suppentschitschi še zmirom naše liste tožariti upajo, namesto, da bi Boga molili, naj bi se skoro nesrečne njih laži pozabile — moram vendar vso to zoperno stvar, katera se mi kar gabi, še enkrat pojasniti. Zatorej poudarjam: da tisti večer, ko so bili ljubljanski nemškutarski pevci, kakor sami trdijo, pri nas v Medvodah „tepeni“, še drugo jutro tukaj noben živ krst o kakšnem pretepu ali napadu kar čisto nič veden! Še le popoludne, ko smo dobili uradno „Laibacherico“ v roke ter brali v njej „von den aufgehetzen strolchen“ in druge

take lepe reči, delali smo dolge obraze ter se začeli izpraševati, kaj je bilo in kako — ali zvedeli nijsmo nič, ker — nič bilo nij.

Da pa aranžiranega napada na ljubljanske „nemške“ ali kakšne koli pevce res nič bilo, to more pričati: prvič mitničar na desnem bregu Sore pri mostu, kjer se je baje zlagani napad vršil. Ta mož nij slišal nobenega krika, nij videl nobenega pretepanja, dasiravno je bil svitel večer. Drugič v žandarmerskej kosarni, ki stoji 100 korakov od tega mesta, kjer smo mi Medvodčani baje „liedertaflerje“ na meh odirali, nobena živa duša nij nič videla, nič slišala. Tretjič je bil učitelj II. mestne šole v Ljubljani, g. R. s svojem prijateljem tisti čas v Kavčičevej krčmi na pošti, ko so dobro „nadelani“ in srboriti „liedertaflerji“ sè Svetja na kolodvor šli ter nekateri izmej njih pri g. Kavčiču ustavili in spet pili. G. R. je s svojim tovarišem počakal, da so zadnji „liedertaflerji“ t. j. ravnati, ki trdijo da so bili tepeni, odšli na kolodvor. Pet minut za njimi sta odšla g. R. in njegov prijatelj tudi naravnost na kolodvor, pa nista nobenega človeka na potu srečala, nobenega vpitja slišala, nobenega napada videla.

Ali je bil tedaj kakšen napad ali ne? bode radovedni bralec vprašal. Da! Bil je. Toda kakšen, kako čuden! Poslušajte!

Neki rudečelasi smrkovec iz Spodnje Senice, ki še za vojake nij dosti zrel, znan zanikernež in pretepalec, ki sedme božje zapovedi ne zna spoštovati ter je zategadelj tudi uže nekoliko tednov v ječi „practiciral“, tako, da se ga pri nas vsak pošten človek ogiba in boji, posebno, ker tudi rad z nožem drega, ta nesnaga je neki res — (kakor mislio, kajti videl ga nihče nij) — na potu od mosta do kolodvora počakal zadnjih, „in dulci jubilo“ na kolodvor gredočih hrabrih „liedertaflerjev“, počakal ne zato, da bi jih bil „napadel“ in nabíl, ampak kakor pri nas mislimo vsi, ki tega čudnega mladega poštenjaka poznamo, samo zato, da bi bil temu ali onemu pijanemu pevcu v naglici kakšno zlato ali srebrno verižico odtrgal ali uro iz žepa potegnil. In ker se mu to nij posrečilo, je vsakemu — bilo jih skupaj pet mož! — par gorkih klofut založil, potem se pa še odnjih za ubogih **50 kr.**, kakor pravijo, podkupiti dal, da je s klofutami nehal!! — To tedaj je bil tist siloviti narodno-slovenski napad na nemške pevce, ki je našim nemšku-

tarjem dal povod, da so našo občino, našo deželo in ves naš slovenski narod s tako podlostjo, tako surovostjo in s takim rafiniranim cinizmom ométili, grdili in psovali! In zavoljo tega je moral naš vrlji žandarm Jan pod zemljo in drugi žandarmi v brigadni zapor!

Še jedenkrat pa ponavljam, da tudi tega zanikerneža iz Spodnje Senice nobena priča nij videla ljubljanskih pevcev pretepanati, samo sumnja je opravičena, da je ta rudečelasec napadel hrubre pevce, če jih je sploh kdo. Ali dokazati se mu nič ne more. Sicer bi pa mi Medvodčani prav nič ne imeli zoper to, če bi nam ga vi Ljubljanci za par let na vaš Grad poslali, da bi bili vsaj rešeni od njega.

Končno naj še to omenjam, da je bil „Tagblatt“ in uradne „Laibacherice“ „brutalni“ železniški načelnik g. M. zategadelj, ker vinskih „liedertaflerjev“ nij na šine pustil, od železniškega vodstva — pohvaljen, ker je storil svojo dolžnost ter potem na svojo prošnjo na bolje mesto v Pontafel prestavljen. Preiskava je tudi pokazala, da vnaših vrat pri vhodu v štacijsko poslopje nij ukazal g. načelnik M. zapreti, nego zaprli so jih strahopetni „liedertaflerji“ sami svojim „tepenim“ tovarišem prav pred nosom, ker so v svojej vinski fantaziji mislili, da gre „črna vojska“ iz Medvod nájne.

Nejevolja je pri nas res velika bila in je deloma še, toda ne na Ljubljancane, ne na Nemce sploh, ampak na tiste novinarske dopisune, ki so našo občino prvič po „Laib. Ztg.“ potlej pa po dunajskih listih v grdo ime spravili in nam toliko nepotrebnih potov prouzročili, žandarma Jana usmrtili in druga žandarma v nesrečo pahnili. Sicer nam je pa v našem lepem kraju vsak drug človek, budi si tujec ali domač dobro došel. Da smo pa Slovenci in da imamo svoje rajši kakor kakšne tuje rogovileže, i kdo nam bo to zamerjal!

Z Dunaja 28. sept. [Izv. dop.] (Preširev v českem jeziku.) Prav veselo vest imam poročati. G. Josip Peniček, mnogim slovenskim dijakom na Dunaji poznat češk rodoljub, cand. prof., prevodil je vse Preširneove poezije iz Slovenskega jezika na češki. Mnogo teh na češki jezik prevedenih Preširnovih pesnij je uže natisnenih v „Svetozoru“ in „Koledi.“ „Květy“, jeden najboljših čeških ilustrovanih listov, prinese v kratkem cel sonetni venec i več drugih pesnij Preširnovih. Kolikor sem mogel razsoditi iz v „Svetozoru“ priobčenih štirih sonetov, je pre-

literaturnem jeziku in slogu, zdaj pa je postal jeden od prvih članov te „Besede“, a meseca decembra l. 1811 pisal je tajnik carske akademije, ko je poslal Krilovu diplom pravega člana tega zavoda, da so njegova dela obogatila in uresila rusko slovesnost. Kmalu potem pa so zadobile politične basne Krilova izazvane dogodjadi l. 1811 in 1812 toliko popularnost, in on kot delavec na književnem polju toliki ugled, da je bila meseca februarja l. 1812, po visokem ukazu odmerjena plača letnih 1500 rubljev iz carjeve blagajne ter je on smel pridružiti se dvorskim pesnikom in književnikom, katere je tako ljubiča videti okolo sebe ter obispiti jih z milostmi svojimi carica Marija Feodorovna.

Spolh govoreč od tega časa, ko je Krilov stopil v službo v cesarskej knjižnici pod bližnjim načelništvom svojega pokrovitelja in prijatelja A. N. Olennina, kateri ga je v svojej hiši sprejel kot domačina — postalo je življenje za životopisca popolnoma enostavno in

enolično. Vse tvrdnje sovrstnikov se v tem slavi, da je Krilov služil od leta 1812 do leta 1841, obavlja v knjižnici prav počasi in ne glavolomno svojo dolžnost večjidel po dnevi; da je bil veren in točen član angleškega kluba, kjer je vedno obedoval, in da je večjidel svojih večerov sprovel sredi rodovine Alekseja Nikolajeviča in Elizabete Markovne Olenine, kjer je iskal čisto naravno neko priběžališče kot človek neoženjen, ki nij hotel nič več iskati kakega novega poznanstva. Ako se temu še doda, da je Krilov pisal za zabavo svoje basne, v katerih je redko kdaj upotrebiti hotel važna društvena vprašanja, nego raje razpravljal v njih pojmove, posnete in nrasstvene; pa če še pristavimo, da je tečajem 40 let (od 1805—1844) Krilov napisal le teh basen okolo dvesto — to bi bil izerpljen ves njegov životopis te druge najbolj važne polovice njegovega življenja. Ne sme se tukaj propustiti iz vida, da nam vsa svedočanstva sovrstnikov enako rišejo Krilova v tem času kot lenega

človeka in počasnega, ki nij maral mnogo za življenje, nečistega in zamazanega v obliku in v domačem svojem stanu, navajenega samo dobro jesti ter razgovarjati se ves čas, ki mu je od službe preostal. Prispodobivši vse to konečno nij težko stvoriti si neugoden pojem o Krilovu, posebno ko bi še soglasiti hotel z onimi izmed njegovih protivnikov in grajačev, ki, sodeč ga po njegovej zunajnosti, ne morejo prodreti v njegovo nrvastveno ličnost ter si ga tako predstavljajo samo ozkim egoistom, kateremu nij za nobeno stvar nič mar, razen za svojo udobnost in zadovoljnost v gmotnih potrebah. Ko bi pa o Krilovu zares tako mislili, ne moramo li si sledče vprašanje statiti: kaj je vleklo vse sovrstnike h Krilovu? Kaj je prouzročilo njegovo proslavljenje ter ga povzdignilo na velik ugled, na katerega ni on niti mislil, pa da je tudi mislil nanj, je-li bi ga bil mogel doseči? . . .

(Dalje prih.)

vod prav dober. Najbolji kritikar v Pragi prof. Schulz je prestavo zelo hvalil ter rekel, da je popolna in da bode poezijo kinčala. Marljivemu rodoljubu Josipu Peničku bodovali vsi Slovenci hvaležni, da nam je pomagal proslaviti dušnega našega velikana.

Dalje Vam naznanjam in sicer iz privatnega pisma milega mi prijatelja iz Prage, da se g. Jan Hudec, sodelavec letos še konfisciranega „Slovanskega Almanaha“ bavi s prestavljanjem poezij najboljših slovenskih pesnikov, koje bode priobčila „Poesie svetova“ (urednik prof. Schulz) v Pragi.

Iz Sredca v Bolgariji, početkom sept. [Izv. dop.] Ako človek čita v dunajskih listih poročila od tukaj in sploh iz Bolgarske, mora do prepričanja priti, da se bode narod na balkanskem poluotoku taj in taj čas dvignil in z golim nožem skočil na dušmana svojega. Tu se piše in brbla o do skrajne mere dotiranih vojniških pripravah, o skupljenji armade, o zavezi za slučaj vojske mej Srbijo in Bolgarsko, o aneksiji Bosne, Hercegovine na Srbijo, o Rumeliji in Makedoniji na Bolgarsko, — o delitvi Rumunije — itd. itd. kar je še jednacih vznemirajočih novic več. —

V kratkem pa rečeno, je vse to prazna luž, izmišljelinja dunajskih židovskih pisačev, kateri bi radi videli, da bi se Slovanstvo na balkanskem poluotoku na koji si bodi način zatrlo in od zunaj oslabelo. Ti reveži iščejo vse le mogoče in nemogoče uroke, da bi Evropo opozorili na strašno škodljivost, katera jej naraste iz samostalnega razvita slovenskih svobodnih držav; iz peške načini jabolko, iz muhe slona, — in kaj doseže s takim postopanjem? — Po mojem mnenju škodi ta judovski žurnalizem sam sebi in sistemu, za kojega misli delati, več nego li našej slovenskej stvari. —

Tu doli v Bolgariji vlada zraven marljivega delovanja v vseh državljanских strokah največji mir, mirnejše je tukaj, zagotavljam lahko, kakor pri vas doma na Slovenskem.

Se ve da je tudi to neomajljiva istina, da se bodo mogle slovenske države na balkanskem poluotoku še le tačas prav razvijati in do pravega mirovnega, plodonosnega stanja priti, kadar bodo vsi deli teh dežel svobodni in v jedno ali dve upravi združene, kadar bode zadnji Turek iz Skadre pete kazal in na Carigradski svetej Sofiji mesto polumeseca s. križ se lesketal. —

Da pa tukajšnji državniki v pravem spoznani svojega poklica, svoje moći na to obračajo, prej ali kasneje ta cilj dospeti, to je le naravno in razvitju celega človeštva mnogo koristneje, kakor vse civilizatorično (?) napenjanje takozvanih nemških kulturonoscev.

Domače stvari.

(Vabilo k slovensemu blagosloviljenju nove zastave narodne čitalnice v Šent-Vidu nad Ljubljano) v nedeljo dné 3. oktobra 1880. Program: 1. Pozdrav došlih gostov. 2. Blagoslov zastave. 3. „Slavnostni govor“, govori veleslavni gospod državni poslanec dr. Josip Vošnjak. 4. Slovesni obhod z zastavami po vasi. Vmes igra ljubljanska mestna godba. 5. Tombola s primernimi dobitki, (se začne ob 6. uri zvečer). 6. „Berite Novice“, veseloigra v 1 dejanju. 7. „Skrivna sôba“, veseloigra v 2 spremenih. Vmes petje slovenskih narodnih pesni v seestavnem in razstavnem soglasju. 8. Prosta zavava. — Začetek ob 3. uri popoludne. K tej slavnosti uljudno vabi odbor.

— (Davorinu Jenku,) našemu rojaku ter obče mej slovanskim svetom slavno znanemu glasbeniku na čast priredil je tukajšnje čitalnice pevski zbor „pevsk večer“ minolo soboto v čitalniškej restavracji. Pevci slovenski so priredili ta pevsk večer iz dvojnega razloga: prvič Davorinu Jenku za odhodnico, ker se je v nedeljo vrnil zopet nazaj v Belgrad in drugič v dokaz, koliko da slovenski pevec in slovenska inteligence ter narod v obče čista in česti kompoziterja naše narodne budnice „Naprek“, ki je prešla uže v last vsem u Slovanstvu. Pevsk večer, da si ne javno naznanjen, je privabil polno dvorano občinstva. V napitnici pevcev Jenku se je obsojal neopisljiv ton nekega lista, ki je, pisoč o Davorinu, imenoval ga „iz tujega priletni tiček“. Burni živio in slava-klici so od vseh stranij to obsodbo odobrili. Ves večer so se pele izključno samo Jenkove in I pavčeve skladbe.

— (Tretja javna dobrodelna tombola) v Ljubljani bode v nedeljo 10. oktobra 1880 točno ob 3. uri popoludne na kongresnem trgu. Čisti dohodek se razdeli na pol na korist I. ljubljanskemu društvu v pomoč bolnikov in na pol na korist prostovoljnjej ljubljanskej požarnej straži. Dobitki so naslednji: 1. pet tern po 5 gld. v srebru — 25 gld.; 2. štiri kvaterne po 10 gld. v srebru — 40 gld.; 3. tri kvinterne po 20 gld. v srebru — 60 gld.; 4. I. tombola v zlatu in srebru — 100 gld.; 5. II. tombola v zlatu in srebru — 50 gld.; skupaj v zlatu in srebru 275 gld. Vsi dobitki so v krasnej olepšavi. Tablice se prodajajo v knjigotržnici g. pl. Kleinmayerja in Bamberga (na kongresnem trgu), v prodajalnici papirja g. K. S. Till-a (pod Trančo), v špecarijskih prodajalnicah g. J. Schaffer-ja na Št. Jakobskem trgu in g. J. Röger-ja na oglu mosta Šentpeterske vojašnice, kakor tudi po vseh loterijskih uradih in trafikah. V nedeljo 10. okt. 1880 se pa dobivajo tablice od 9. ure zjutraj do 3. popoludne tudi pri odru na kongresnem trgu. Tablica velja 20 kr. Točno ob 3. popoludne se tombola začne. V ta namen bode na kongresnem trgu narejen oder, na katerem bode loterijska komisija. Številke, katere bode vlekel ubožni deček, se bodo na odru od komisije natanko kontrolirale, ter potem še po vsekem vzdignenju na štirih straneh nalašč v to narejenega stolpa pred oči slavnega občinstva razpostavile. Slavno občinstvo se vstopi okolo odra in zgoraj omenjenega stolpa, lahko pa tudi igra pri oknih dotičnih stanovanj. Samo takrat kadar kdo kaj zadene, naj z ruto dá znamenje, da loterijska komisija vzdiganje številk ustavi, zadeto tablico pregleda in dočinem igralcu dobitek oddá. Vsaka vzdignena številka se bode razločno dala na znanje ne samo z odra, ampak tudi po možeh z rudečebelim bandercem, ki bodo stali na oglih dotičnega prostora. Vsak igralec naj se oskrbi s svinčnikom, da na svojej tablici vzdignene številke lehko prečrta. Za vsako vzdigneno številko se bode zatrobilo na rog. Vsaka tablica ima 3 vrste po 5 številk, t. j. 15 številk. Zato je mora, kdor hoče dobitek vzdigniti, pri terti tri številke v jednej vrsti, pri kvaterni štiri številke v jednej vrsti, pri kvinterni 5 številk v jednej vrsti, a pri tomboli vse 15 številk zadeti. Po oddanem dobitku se tablica dotičnemu igralcu vzame. Vselej kadar se število vzdigne, nekoliko časa preneha, da se dobitek lehko naznani, pregleda in oddá. Ako bi se primejalo, da bi najedenkrat več igralcev kak dobitek zadelo, vleče vsak posamezno, in tisti, kateri najvišjo številko potegne, ima pravico

do zadetega dobitka. Dobitki v srebru so v prodajalnici gosp. K. Karlingerja na mestnem trgu na ogled izpostavljeni. Čestito občinstvo se uljudno prosi, da vzdržuje red in mir pri tretjej javnej tomboli. Ako bi bilo vreme neugodno, preloži se tombola na drugo nedeljo ob lepem vremenu in kupljene tablice imajo tudi potem svojo popolno veljavo. Vodstvo I. ljubljanskega društva v pomoč in oskrbljevanje bolnikov in in poveljništvo prostovoljne ljubljanske požarne straže kot skupni odbor tombole.

— (Požigalec.) Pred Celjskimi potrošniki je stal te dni 60 let stari gostač Jurij Bauman. On je hotel dné 28. junija t. l. zažgati neko poslopje, a so ga ujeli ter mu zločinstvo preprečili. Pri obravnavi je dejal Bauman, da mu je lastnik onega poslopja, Šebéder, sam dejal, naj mu poslopje zaže, kajti imelo je biti prodano ter je Šebéder (ponemčeno Schowetter!) misil, da bode potem sam laglje kupil pogorišče. Oba sta bila obsojena vsak na dve leti uječe.

Razne vesti.

* (Brat zaklal brata.) Na Dunaji sta se ponedeljek zvečer sprla mej soboj brata Karel in Franc Braun, oba delavca pri jednem gospodarji. Mlajši brat Karel dá starejšemu zaušnico, kar je tega tako razljutilo, da potegne nož in ž njim toliko časa suje mlajšega brata v trebuh, da mu je iz več ran ob jednem jelo droboje ven lezti. Starši brat potem steče ter se prijavi takoj sam sodniji, zmirom žugajoč še svojemu bratu.

* (Obe nogi odtrgal) je vlak v Ljubnem nekemu 5 let staremu deklecu, ki je prišlo preblizu železniškemu tiru. Železniški čuvaj Hödel je hotel dekle rešiti, a je bil sam hudo ranjen na glavi. Oba so prenesli v bolnico.

* (Lahonska nesramnost) čvrsto raste v Spljetu. V ponedeljek se je ondi sprejhalo več avstrijskih oficirjev, katere sreča neki sodelavec tamošnjega vlaškega časopisa ter jih razžali in pred njimi na tla pljune. Jeden častnik na to vzdigne palico a lahon potegne revolver iz žepa. Izvili so ga mu iz rok in je bil sè sabljo ranjen na glavi pri tej priliki.

* (Šest umorov) ima na vesti Ana Nagy, ki je stala soboto v Ogerskej Soboti pred sodiščem. Ona je ostrupila dva moža, in sicer na nalog njiju žen, potem štiri bolnike in jedno sedem let staro dete. Obsojena je v uječo za celo življenje.

* (Ladija potopila se) je minolega tedna na potu od Novega Jorka v Vera-Cruz. Ujel jo je silen vihar ter jo potegnil v globino. Izmej 75 osob na ladiji „Vera-Cruz“ se je rešilo samo 11. Več zavojev je morje vrglo na Floridsko obal.

* (Pravopis) ne dela dosti preglavice samo Nemcem nego tudi Angležem. Šolski večaki in učeni odbori angleški zahtevajo, da vsi pišejo po jednih ter istih pravilih. V nobenem jeziku pa se izgovarjanje od pisave toliko ne loči, kakor v angleškem ter je nekdo izračunal, da otrok, predno se nauči pravilno ortografično pisati angleščino, potrebuje 2300 ur, za francoski pa samo 1900, za nemški 1300, italijanski 950.

Dunajska borza 29. septembra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	71	gld.	05	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	72	"	15	"
Zlata renta	87	"	15	"
1860 drž. posojilo	130	"	50	"
Akcije národne banke	819	"	—	"
Kreditne akcije	280	"	—	"
London	118	"	25	"
Srebro	—	"	—	"
Napol.	9	"	41	"
C. kr. cekini	5	"	63	"
Državne marke	58	"	30	"

Tržne cene

v Ljubljani 29. septembra t. l.

Pšenica hektoliter 9 gld. 10 kr. — rež 6 gld. 50 kr. — ječmen 4 gld. 38 kr. — oves 2 gld. 92 kr. — ajda 5 gld. 36 kr. — prosò 4 gld. 87 kr.;

— kornza 6 gld. 20 kr.; — krompir 100 kilogramov 2 gld. 67 kr.; — fižol hektoliter 8 gld. — kr.; masla kilogram — gld. 90 kr.; mast — gld. 74 kr.; — špel frišen — gld. 68 kr.; špeh povojen — gld. 72 kr.; — jajce po 2½ kr.; — mleka liter 8 kr.; — govednine kilogram 56 kr.; — teletinja 54 kr.; — svinsko meso 54 kr.; — sena 100 kilogramov 2 gld. 50 kr.; — slame 1 gld. 78 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 6 gld 20 kr.; — mehka 4 gld. 50 kr.

Št. 5205. (468-2)

Razpis.

Na c. k. porodniški učilnici v Ljubljani je izpraznena služba asistenta in ob enem sekundarju v porodišnici s 315 gld. letne remuneracije in 42 gld. odškodnine za kuravo in svečavo iz c. k. učnega zaklada, poleg tega pa s prostim stanovanjem in 85 gld. letne remuneracije iz porodišnega zaklada.

Prošniki za to službo, katera se oddaja na dobo dveh let, ter se po dveletnem zadgovolilnem službovanji še dvakrat po 1 leto podaljšati utegne, morajo biti samskega stanu, ter morajo dokazati, da so uže doktorji vsega zdravništva ali da so saj prvi rigorozum prestali, ali pa da so kirurgi in porodničarji.

Prošnje, katerim so priloženi dolični dokumenti in pa dokaz zmožnosti tudi slovenskega ali kakega druga slavjanskega jezika v govoru in pisavi in z navedenim kakim dosedanjim službovanjem naj se pošijejo

do 15. oktobra 1880

vodstvu c. k. porodniške učilnice v Ljubljani.

Od deželnega odbora kranjskega,
v Ljubljani, dné 21. septembra 1880.

Naznanilo.

Na deškej meščanskej šoli v Krškem, kjer se bode letos otvoril uže 2. razred, začne se novo šolsko leto dné 16. oktobra. Natančneje se pozive pri šolskem vodstvu.

Ravnateljstvo 3 razredne meščanske šole
v Krškem, dné 28. septembra 1880.

(473-1) J. Lapajne.

Stanovanje.

V „Watičnej“ hiši št. 7 na Kongresnem trgu se oddaje prvo in drugo nadstropje. — Več o tem se pozvá pri Ivan Vilharju na „bavarškem dvoru.“ (458-3)

Delavci

za sodarski les, šveljarje in les za kuravo
dobe črez vso zimo dobro plačanega dela v baron Kleinoval gozdih v Borosjenšč poleg Arada na Ogerskem. (471-1)

Gozdno oskrbništvo v Borosjenšč.

Odprije obrti.

EMERIH GRULA,
v gledališčnih ulicah št. 5.

priporoča svojo dobro izbrano

zalogo narejene obleke

— katero je sam izdelal — (472-1)

za gospode, dečke in otroke,
po najnovejši modi ter čudovito po ceni.

Cirkus Krembser & C.

naznanja uljudno, da bode

prva velika predstava

v soboto 2. oktobra ob 7. uri

v novem dobro priprednjem amerikanskem šatoru na cesar Josipovem trgu.

Družba ima izvrstne umetnike in umetnice in 20 plemenitih konj.

Uljudno vabi k predstavi

Krembser & C.

(474)

Tujci.

29. septembra:

Pri Slovnu: Taučer iz Dunaja — pl. Coitsli iz Grada — Schadelok iz Trsta. — Wohlfart, Weiss iz Dunaja.

Pri Malliti: pl. Jenny iz Dunaja. — Ernst iz Kočevja. — Winterholer, Lupini, Baich, Mossburger iz Dunaja.

Pri avstrijskem cesarju: Kromber iz Beljaka.

Borzno kupovanje in prodajanje

državnih papirov

ter drugih naložnih in spekulacijskih vrednostij.

Isidor L. Schornstein

Bankgeschäft

Wien, I., Wipplingerstrasse Nr. 43, II. Stock

(vis-à-vis der Börse).

(443-7)

Na vsa v to stroko spadajoča vprašanja daje se rado in hitro odgovor.

Naznanilo.

Išče se

učenec ali „marker“

kateri je uže blizu 20 ali več let star, lepega obnašanja in v kavarni uže izurjen. Bolj natančne pogoje in ponudbe naj blagovolje dolični prosilci podpisanimu poslati, kateri tudi vprašanja v tej zadevi precej odgovarja.

Jože Serjun,

kavarnar v Idriji.

(467-2)

Risati uči

po posebno uumljivej in temeljitej metodi gospode in gospe

Jožef Smutny,

artist, zdaj v Ljubljani.

Natančneje pove knjigotržnica Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg. (460-3)

Le jedenkrat

podaje se tako ugodna prilika, da si za polovico prave cene omisli vsakdo izvrstno uro.

Velikanska razprodaja.

Politične razmere, ki so nastale v celej Evropi, zadele so tudi Slico; vsled teh razmer se je na stotine delavcev izselilo, tako da je obstanek tovarn jako dvomljiv. Tudi največja fabrika za ure, katero smo mi zastopali, se je zaprla začasno, ter nam je zaupala prodajo svojih ur. Te tako zovane žepne ure so najboljše ure celega sveta, kojih okrovi so izdelani iz najfinješega srebrnega niklja, so izredno elegančno gravirani in glijosirani, ter so amerikanskega sistema. **Vsled neke vlastne konstrukcije ne more se takra ura nikdar pokvariti, pada le hko na tla, sme se stisniti, a vendar ura pri tem nič ne trpi.**

Proti povzetju, ali vpošiljati male svote, katera je pri vsakej baži ura naznamovana, s katero je plačana le pridejana zlata double urna verižica, baržunasti etui, glavni ključ za ure in delavska plača, dobi vsakdo najfinješ repasirano uro skoraj na polovico zastonj. Vse ure so natanko repasirane, ter garantujemo za vsako uro pet let.

V dokaz gotovega jamstva in stroge solidnosti, prevzemamo s tem dolžnost javno, da vsako nepristoječo uro nazaj vzmememo, in z drugo zamenjamo.

Izpisek ur.

1000 komadov remontoir žepnih ur, katere se pri kozicu navijajo brez ključa, z dvojnim okrovom in kristalnim okrovom, izredno natančno regulovane; razen tega so tudi elektrogalvančno pozlačene, tako da jih nobeden zlatar ne more od pravo zlatih razločiti; z verižico, medaljonom itd. preje jeden komad gl. 25, zdaj le gl. 10.20.

1000 komadov krasnih ur na sidro (ankernih) od najtežjega srebrnega niklja, tekočih na 15 rubinov, z emajliranimi kazali, kazalom za trenotke in kristalnim ploščnatim steklom, natančno repasirane; preje jeden komad gl. 21, zdaj samo gl. 7.25.

1000 komadov mobilnih ur na valje (cylinder-uh) v teških glijosiranih okrovih od srebrnega niklja, s kristalnim ploščnatim steklom, tekočih na 8 rubinov, fino repasirane, z verižico, medaljonom, in baržunastim etuijem, jeden komad preje gl. 15 zdaj le gl. 5.60.

1000 komadov Washingtonskih ur na sidro od 18lotnega srebra, potrjene od c. k. denarnega urada, tekoče na 15 rubinov, elektrogalvančno pozlačene, da jih ne more nobeden strokovnjak ali zlatar od pravo zlatih razločiti; fino na trenotek regulovane in poskušene. Teh ur stal je preje jeden komad gl. 27, zdaj pa le gl. 11.40.

1000 komadov Washingtonskih remontoir žepnih ur, od pravega 18lotnega srebra odenovnega od c. k. denarnega urada, pod najstrožjim jamstvom na trenotek repasirane, s kolosejem od niklja in privilegiranim regulovanjem, tako da se ni treba teh ur nikdar popravljati. Pri vsakej uri da se zastonj tudi jedna zlata double urna verižica, medaljon, baržunasti etui in ključ; vsaka taka ura stala je preje 35 gl. zdaj pa samo gl. 16.

1000 komadov ur za dame od pravega zlata z 10 rubini, preje gl. 40, zdaj gl. 20.

1000 komadov remontoir ur od pravega zlata za gospode ali gospé, preje 100 gl. zdaj gl. 40.

650 komadov ur z ropotcem, fino regulovane, dajo se rabiti tudi na pisalnej mizi, preje gl. 12, zdaj le gl. 5.80.

650 komadov ur z majatnikom (pendeluhr) v fino izrezljanih gotičkih visokih omaricah, navijajo se vsakih osem dni, fino na trenotek regulovane, lepe, in imponantne. Ker je taka ura po minoilih 20 letih še dvakrat več vredna, naj bi jo imela vsaka družina, posebno ker se s tako uro soba opleša. Te ure stale so preje gl. 35, zdaj se dobi jeden komad za smereno nizko ceno gl. 15. 75.

Pri naročilih za ure z majatnikom (pendeluhr) priloži naj se tudi mala svota.

Naslov: **Uhren-Ausverkauf**

(463-1)

Philip Froomm, Uhrenfabrik,
Wien, Rothenthurmstrasse Nro. 9.